

- розвивати в учнів критичне мислення.

Наявність у педагога базових знань з основ комп'ютерної грамотності забезпечить ефективне використання засобів масмедіа в навчальному процесі.

Одним зі шляхів виховання самостійної, творчої особистості, здатної вільно орієнтуватися в медіасвіті, є цілеспрямоване, продумане включення сучасних медіазасобів до навчально-виховного процесу. Важливу роль відіграють і особистісні якості педагога, які впливають на рівень його медіаграмотності, а саме:

- пізнавальну активність і ерудиція;
- критичність, аналітичність та логічність мислення;
- спостережливість;
- загальна культура;
- знання психології сприйняття;
- самодостатність, впевненість у собі;

Рівень медіаграмотності залежить і від рівня усвідомлення медійної реальності довкола нас. Один із елементів цієї реальності – алгоритми онлайн-платформ та операції штучного інтелекту, які «опосередковують» наш контакт із реальністю і з інформацією. Розуміти та усвідомлювати як працюють соцмережі чи пошукові системи – важливий чинник формування та підвищення рівня медіаграмотності педагога.

Сучасний педагог повинен вдосконалювати навички пошуку та передачі інформації, обізнаності з основними ресурсами Інтернету та правилами інформаційного світу. Особливо варто звернути увагу на підвищення рівня медіаграмотності для педагогів середнього та старшого віку. Особливої гостроти набуває питання щодо вмінь і навичок грамотно та критично сприймати, інтерпретувати й аналізувати багатоманітні інформаційні повідомлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). / URL: <https://ms.detector.media/mediaosvita/post/16501/2016-04-27-kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity-v-ukraini-nova-redaktsiya/> (дата звернення: 01.05.2023)

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Міськова Н. М.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Дінслер Я. І.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука»*

Сучасна система освіти вимагає запровадження та використання нових і досконалих методів, засобів, технологій навчання. Уроки мають бути правильно організованими, пізнавальними, цікавими, включати активну взаємодію учнів під час навчальної діяльності. Головне завдання математики в початкових класах полягає у розвитку пізнавальних здібностей, логічного й алгоритмічного мислення, навичок розумової праці, уміння спостерігати й порівнювати, виділяти риси схожості та відмінності у порівнюваних об'єктах, виконувати операції аналізу, синтезу, узагальнення, абстрагування, конкретизації [1, с. 25-27].

У Державному стандарті початкової загальної освіти визначено, що метою освітньої галузі «Математика» є формування предметної математичної та ключових компетентностей, необхідних для самореалізації учнів у швидкозмінному світі. Реалізація цієї мети можлива шляхом використання вчителем на уроках математики у початковій школі інтерактивних технологій навчання.

Концептуальні засади фахової підготовки майбутнього учителя до інноваційної діяльності розкрито в дослідженнях О. Волошенко, Н. Дудніченко, В. Загвязинського, І. Зязюна, Н. Кічук, Н. Максименко, Л. Мільто, О. Приходько, С. Сисоєвої, Л. Хомич та ін. Розвиток педагогічних технологій у вищих закладах освіти досліджував І. Смолук.

Інтерактивне навчання – це специфічна форма організації пізнавальної діяльності, яка має передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен учень відчуває свою успішність, інтелектуальну досконалість. За такої організації навчального процесу неможлива відмова від участі в колективному процесі пізнання, оскільки кожен учень має конкретне завдання, за виконання якого він несе особисту відповідальність. Успіх у виконанні колективного завдання залежить від роботи кожного учасника процесу навчання.

Суть інтерактивного навчання полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної, позитивної взаємодії всіх учнів. Відбувається колективне, групове, індивідуальне навчання, навчання у співпраці. Вчитель і учні є рівноправними суб'єктами навчання. В результаті організації навчальної діяльності за таких умов в класі створюється атмосфера взаємодії, співробітництва, що дає змогу вчителю стати справжнім лідером дитячого колективу [2].

При використанні інтерактивних технологій слід враховувати вікові психологічні особливості учнів початкової школи. Потрібно поступово переходити від простих до складних технологій, враховуючи принцип послідовності.

Інтерактивні технології можна використовувати майже на всіх структурних етапах уроку математики, як під час перевірки домашнього завдання, так і під час узагальнення та систематизації знань.

Інтерактивні вправи на уроках математики зорієнтовані на:

– розвиток належності мислення школярів, певної самостійності думок: спонукають учнів до висловлення своєї думки, стимулюють вироблення творчого ставлення до будь-яких висновків, правил тощо. Деякі з інтерактивних вправ (наприклад, «Робота в парах», «Робота в групах», «Карусель», «Пошук інформації» та інші) спрямовані на самостійне осмислення матеріалу, допомагають замислитися («Чи справді це так?»), дослідити факти, проаналізувати алгоритм розв'язків, розуміти їхню суть, перевірити і себе і свого товариша, знайти помилку;

– розвиток опору до навіювання думок, зразків поведінки, вимог інших: спонукають учнів до відстоювання власної думки, створюють ситуацію дискусії, зіткнення думок. Застування вправ «Аналіз ситуації», «Вирішення проблем», вчать дітей протистояти тиску більшості, відстоювати свою думку. Виявити помилку у судженнях, відповідях, вказати за неї і довести це спонукає завдання, де вчитель допускає помилки. Коли в завданнях наявна певна проблемна ситуація, то розв'язання їх в умовах інтерактивних технологій активно стимулює діяльність мислення, спрямовану на подолання протиріччя, непорозуміння;

– вироблення критичного ставлення до себе, уміння бачити свої помилки та адекватно ставитися до них; сприяють розвитку таких умінь, як бачити позитивне і негативне не тільки в діях товаришів, а й у власних; порівнювати себе з іншими й ретельно себе оцінювати. Ці вправи сприяють самопізнанню особистості і на цій основі взаєморозумінню вчителів і учнів та розумінню школярами вимог і критичних зауважень учителя. А розуміння власних дій є необхідним для формування дисциплінованої поведінки;

– розвиток пошукової спрямованості мислення, прагненню до знаходження кращих варіантів вирішення навчальних завдань: передбачають вправи, які ставлять дітей у реальну ситуацію пошуку. Інколи вони пропонують нестандартні виходи із ситуацій, які ми, дорослі, часто відкидаємо як нереальні, неможливі. Такий категорійний підхід до ідей дитини гальмує в неї бажання ділитися власними ідеями, підриває віру у свої можливості. У процесі інтерактивних вправ «Мозковий штурм», «Коло ідей», «Вирішення проблем», «Незакінчені речення» приймаються всі думки дітей як реальні, так і вигадані. Вправа «Пошук інформації» вчить школярів самостійно працювати з додатковою літературою, дає можливість віднайти факт, який може заперечувати те, що раніше приймалося як незаперечне;

– інтерактивні вправи спрямовані і на розвиток уміння знаходити спільні рішення з однокласниками; на підвищення інтересу школярів до вивченого матеріалу.

На уроках математики в першому класі впроваджуються такі інтерактивні технології «Знайди когось», «Мікрофон», «Чарівна паличка», «Чарівна подушка», «Чотири кути», «Робота в парах», «Мозковий штурм», «Незакінчені речення». А в другому класі доповнити їх такими технологіями «Карусель», «Займи позицію», «Робота в малих групах», «Навчаючи – учись», «Два-чотири – всі разом», «Коло ідей». В третьому та четвертому класах поступово долучити такі технології «Графіті»,

«Мозаїка», «Акваріум», «Діалог», «Синтез думок», «Пошук інформації», «Броунівський рух», «Проект», «Шкала думок», «Прес», «Дерево рішень», тощо [3].

Таким чином, використання інтерактивних технологій на уроках математики в початкових класах викликає у дітей цікавість до вирішення поставлених математичних завдань. Процес навчання не є передбачуваним та монотонним, а навпаки загадковим і емоційним. Для дітей дуже важливо відчувати позитивну атмосферу навчання, оскільки одноманітне виконання математичних вправ зменшує інтерес до вивчення математики, слід зацікавити учнів навчальним процесом і використовувати різні методи та прийоми роботи, адже більшість математичних знань, засвоєних учнем у початковій школі, стають фундаментом для їх подальшого навчання математики у старших класах та загальному розвитку в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Комар О. А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх учителів початкової школи до застосування інтерактивної технології. Умань, 2011. – 512 с.
2. Корінчук Н. Ю. Формування математичних компетентностей у майбутніх учителів початкових класів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2014. Вип. 34. С. 199-205.
3. Руденко Н. М. Інтерактивне навчання на уроках математики в початковій школі. *Початкова школа*. 2015. №12. С. 45-48.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Дмитрук А. М.

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Хом'як О. А.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії та методик початкової освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'ячука»*

Одним з ключових принципів Державного стандарту початкової освіти є «презумпція талановитості кожної дитини», яка передбачає, що всі діти обдаровані і талановиті, а завдання вчителів у Новій українській школі – підтримувати цю талановитість, плекати і розвивати індивідуальність кожного учня. Розвиток творчої особистості молодших школярів з особливими освітніми потребами – одне з пріоритетних завдань початкової школи сьогодні. Проблема виховання творчої особистості, яка здатна генерувати нові ідеї, приймати сміливі